

Universitātes avīze

Trešdiena, 1993. gada 17. novembris. Nr. 6. Maksā 5 santīmus.

Latvijas pilsoņiem!
Latvijas Tautas Padome, atšķidama ņētot par
veenigo augstākās varas nēseju Latvijas valstī,
pašludina, ka:

1) Latvija, apveenota etnogrāfiskās robešjās
(Kurzeme, Vidzeme un Latgale) ir patstāvīga,
neatkarīga, demokrātiski-republikāniska valstis, kuras
latwerēmi un atteezības pret ahrwalstīm noteiks
tūwafā nāhtotnē Satwerēmes Sapulze, saļaukta uļ
wispābrīgu, abu dšimumu, teešju, weenlīhdšīgu,
aiflahtu un proporzionālu wehlešjanu teešību
pamata;

2) Latvijas Tautas Padome ir nodibinājusi,
tā augstāko īspību waru Latwijā — Latvijas Pa-
saibu Waldību.

Latvijas Tautas Padome usalžina Latvijas
pilsonus ūsturet meeru un lahtību un wīšem
īpehteem pabalstīt Latvijas Pagaļu Waldību
wīnās grūhtaja un atbībtīgā darbā.

Latvijas Tautas Padomes
Preesīšjehtetaja heedš:
Gengalš.

Latvijas Pagaļu Waldības
Wīnīstīru Preesībents:
Ulmantš.

Rīgā, 18. novembrī 1918. gadā.

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMAS
PRIEKŠSĒDĒTĀJAM
A. GORBUNOVA kungam

LATVIJAS REPUBLIKAS MINISTRU
PREZIDENTAM
V. BIRKAVA kungam

ATKLĀTA VĒSTULE

Augsti godātie kungi!
Uzskatu Jūs par
pieredzējušākajiem un
tautas uzticību visvairāk
pelnijušajiem mūsu
atjaunotās valsts
pārstāvjiem. Esmu viens
no ļoti daudzajiem
Latvijas pilsoņiem,
kuri savu uzticību
Jums apstiprināja
nesenajās vēlēšanās.
Arī es esmu vēlēta
amatā (LU rektors)

un saprotu ko
nozīmē atbildība vēletāju
priekšā. Mans amats man ļauj

savu problēmu risinājumus meklēt tiešos
kontaktos ar Jums. Šoreiz to daru atklātas

vēstules veidā tāpēc, ka esmu izjutis savu personīgo
nespēju daudziem cienījamiem cilvēkiem, ar kuriem mani
ikdienā saista darba vai citas attiecības, saviem kolēģiem
citās zemēs un, protams, arī pats sev izskaidrot daudz ko
no tā, kas pašlaik tiek darīts augstākajās valsts varas un
pārvaldes institūcijās. Es saprotu, ka tās ir koleģiālas
institūcijas, kuru vadītāji (līdzīgi man savā amatā) var
teikt, ka ne viņi ir vienīgie noteicēji. Bet es saprotu arī
to, ka tieši Jūs, godātie kungi, ieguvāt vislielāko vēletāju
uzticību, ar to paverot darbības ceļu vairumam savu

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMAS PRIEKŠSĒDĒTĀJAM

A. GORBUNOVA kungam

LATVIJAS REPUBLIKAS MINISTRU PREZIDENTAM

V. BIRKAVA kungam

ATKLĀTA VĒSTULE

Augsti godātie kung! Uzskatu Jūs par pieredzējušākajiem un tautas uzticību visvairāk pelnījušajiem mūsu atjaunotās valsts pārstāvjiem. Esmu viens no ļoti daudzajiem Latvijas pilsoņiem, kuri savu uzticību Jums apstiprināja nesenaļās vēlēšanās. Arī es esmu vēlēta amatā (LŪ rektors) un saprotu, ko nozīmē atbildība vēlētaļu priekšā. Mans amats man ļauj savu problēmu risinājumus meklēt tiešos kontaktos ar Jums. Šoreiz to daru atklātas vēstules veidā tāpēc, ka esmu izjutis savu personīgo nespēju daudziem cienījamiem cilvēkiem, ar kuriem mani ikdienā saista darba vai citas attiecības, saviem kolēģiem citās zemēs un, protams, arī pats sev izskaidrot daudz ko no tā, kas pašlaik tiek darīts augstākajās valsts varas un pārvaldes institūcijās. Es saprotu, ka tās ir koleģiālas institūcijas, kuru vadītāji (līdzīgi man savā amatā) var teikt, ka ne viņi ir vienīgie noteicēji. Bet es saprotu arī to, ka tieši Jūs, godātie kung, iegūvat vislielāko vēlētaļu uzticību, ar to paverot darbības ceļu vairumam savu domubiedru. Tāpēc gribu savas problēmas uzticēt tieši Jums un arī atbildi saņemt ne Latvijas Republikas Saeimas, Latvijas Republikas Ministru Kabineta vai kādas partijas, kustības, frakcijas, bet gan Jūsu personīgajā vārdā. Ceru, ka Jūs mani sapratisiet, jo man kā daudziem vēlētaļiem bija liegtas tiesības balsot par personībām, kurām vienīgajām uzticējos, ka nezināju Jūsu turpmākos amatus, ka nebiju brīdināts par Jūsu plāniem kļūt par toreiz nevienam vēl nezināmas partijas aktivistiem.

Atvainojos, ka minēšu visiem labi zināmas patiesības, bet bez atgriešanās pie tām nav iespējams izjust radušos problēmu fundamentālu un kopsakaru.

Valsts nevar pastāvēt bez tautas, bet valsti reprezentē tās Saeima un

Ministru Kabinets. Uzskatot šīs institūcijas kā pretstatu tautai, rodas pazīstamā definīcija: valsts ir instruments vienas šķiras rokās pārējo šķiru apspiešanai. Par demokrātiskām sevi uzskatošās sabiedrības, vismaz vārdos, šādu pretstatu neatzīst, bet pieņem, ka valsts vara un pārvalde kalpo tautas interesēm. Bet kas reprezentē tautu? To praktiski (neatkarīgi no tā, vai mēs to atzīstam, vai nē) dara tie, kuri aktīvi veic kādu sabiedriski nozīmīgu funkciju, ar kuru vienotam mērķim tiek virzīta daudzu citu darbība. Mūsdienā attīstītajās sabiedrībās ir izkristalizējušās tās funkcijas, kuras vienīgās tiek uzskatītas par sabiedriski nozīmīgām: ražošana, tirdzniecība, izglītība, veselības aizsardzība, personas un īpašuma tiesību aizsardzība, sociālā nodrošināšana u.tml. Tās visas kalpo vienam pamatmērķim: nodrošināt ikvienam iespēju sekmīgi strādāt un pašam baudīt sava darba augļus. Tas ir pamats tautas interešu kopībai, kuru aizstāvība demokrātiskā sabiedrībā ir vienīgais valsts varas un pārvaldes uzdevums un eksistences pamatojums. Bet vai tikai valsts vara un pārvalde var aizstāvēt kā indivīdus, tā arī funkcionālās kopas? Indivīdus - jā, bet funkcionālās kopas var to izdarīt arī pašas, ja ir pietiekoši spēcīgas. Kāpēc viņas tomēr šo aizstāvību uztic (par to, protams, maksājot) valsts varai un pārvaldei? Apspiedējvalstī tāpēc, ka valsts vara un pārvalde ar savu nedemokrātiski radītu pārspēku to viņiem atņem; demokrātiskā tāpēc, ka valsts vara un pārvalde savā darbībā ir pierādījusi šādas nodošanas efektivitāti un izdevīgumu (ne totāli, bet par katru funkciju atsevišķi), kad visas sabiedrības saimnieciskās un politiskās darbības pie šādas izvēles ir novedušas, kad valsts vara un pārvalde ilgstošā darbībā ir pierādījusi uzticību demokrātijas principiem un iemantojusi tautas uzticību.

Tā ir vēsture, kuru mēs cenšamies aizmirst, bet pie mums no ārpuses ienākušie par to vienkārši nedomā, jo dzimuši jau citu uzceltā gatavā demokrātijā.

Kāda izskatās mūsu rīcība šodien? Vērojot notiekošo, rodas sajūta, ka "augšā stāvošie" demonstrē kalpošanu paši sev (pašu izgudrotām frakcijām, partijām, kustībām, apvienībām) un skolniecisku ārpasaules pieredzes kopēšanu šo rīcību piesedzot ar biedēšanu, ka var būt "nepārredzamas sekas" (šo terminu mēs aizgūvam no saviem pretiniekiem un ar to sekmīgi demonstrējam savu nevarību un nespēju, jo neviens nekad nedrīkst ķerties pie nozīmīga darba, ja nav spējīgs paredzēt visas sekas), ka citas valstis vai starptautiskās organizācijas uz mums varētu dusmoties, ka tikai "tur augšā" ir vienīgie uzticamie, kas domā par Latvijas nākotni (tāpēc arī vienīgie, kuri drīkst būt pienācīgi atalgoti). Šāda rīcība virza mūs uz totalitāru apspiedējvalsti, kurā valsts vara un pārvalde nebauda tautas uzticību, bet ar spēku pati sagrauj sev vēlamās funkcijas, aiz sevis atstājot tikai nožēlojamus fragmentus, ar kuriem neko nevar pasākt, lai pēc tam teiktu: redziet, mēs jums uzticējām, bet jūs taču ne uz ko neesat spējīgi.

Visizteiksmīgāk šāda rīcība izpaužas manipulācijās ar valsts budžetu, kuru pamatā, kā liekas, ir princips: "naudas vara lielu dara", aizmirstot, ka finanses nav pirmsākums, bet gan tikai sekas, un atgriezoties pie mums jau labi pazīstamā principa, ka finansisti un finansu pārvaldītāji pārvalda visu sabiedrību, ka slimnicā galvenais ir finansu operācijas, bet ne pacientu ārstēšana (lasī: ne saimnieciskā darbība Latvijā, bet gan lata kursa stabilitāte un SVF savtīgi izteiktā atzinība par to).

Cienot valsts varu un pārvaldi līdz šim par to visu neesmu atklāti runājis un esmu centies pierunāt arī citus to nedarīt, par uzticību preti saņemot sapratni. Nu šī barje-

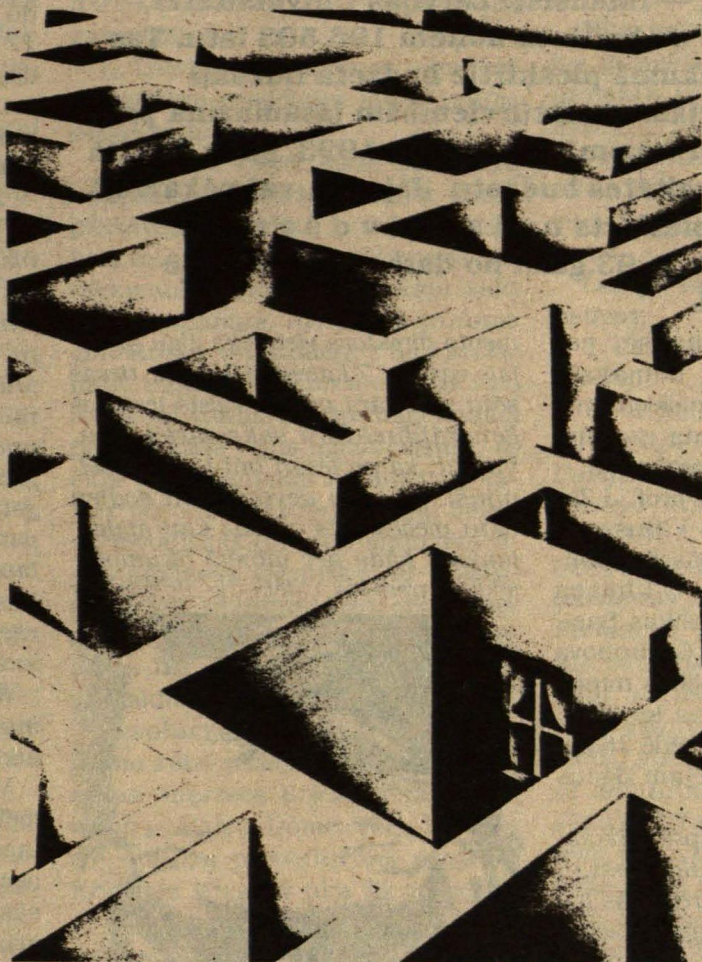
ra ir pārkāpta un to izdarīja mūsu jauniešiem, kuri uzskatīja, ka iepriekšējās vienošanās var pārkāpt, jo, laikam, bija pārliecināti, ka par norunas laušanu sodīti tiek tikai tie tur "apakšā", bet "augšas" ricība vienmēr paliek nesodīta. Līdz šim es sapratu un varēju visiem izskaidrot, ka valsts šodien ir nabadzīga un tai vajadzīga tikai minimāla Universitāte. Rūpīgi saskaitījām savu naudu un atbilstoši tai rīkojāmies. Apstākļu spiesti, taisījām parādus, jo ticējām, ka valsts mūs nepievils, jo tā taču nav bankrotējoša firma. Meklējām paši papildus finanses un sastapāmies ar pirmo neizskaidrojamo parādību: valsts budžets nolēma visu mūsu ievākumu paņemt sev. Un nu vairs savus sponsorus nevaram pārliecināt, ka viņu novēlējumi tiks izmantoti tā, kā viņi to gribējuši, jo visuvarenā valsts to vienalga atņems. Kā daudzām citzemju Universitātēm, arī mums bija doma veidot savu "izdzīvošanas" fondu, kuram pamatus jau bija ielicis Kristaps Morbergs un citi mūsu labvēļi, bet arī to darīt izrādījās neiespējami, jo valsts iestādes īpašuma tiesību jēdziens mūsu valdībai vēl arvien izrādījās svešs (kā "attīstītajā sociālismā" - viss pieder visiem, respektīvi - valstij, kuras valdība ar to rīkojas, kā vien grib). Un nu uzzinājām pēdējo jaunumu: kad vien valdībai tas ir nepieciešami, tā var atņemt (pārtraukt?) no savas puses solīto finansējumu. Pamācība, ka atņemts neesot algu

fonds, pārspēj labākos pagātnes paraugus! Vai tad vēl arvien darba alga ir maksa par to, lai darbaļaudis neizmirtu? Vai attīstītā valstī var iedomāties kādu darbību bez izdevumiem par citu sfēru pakalpojumiem (bet tas nav algu fonds). Kad un kā civilizētā valstī vispār pārtrauc iesāktās darbības, kas, kam un kā sedz zaudējumus?

Ja finansu rīkotājiem un valdībai sekas ir "nepārredzamas", varu palīdzēt tās attēlot. Nerunāšu par to, kas ir attīstīta valsts un kas ir ba-

nānu republika un kāda vieta vienā un otrā no tām ir izglītībai, jo šīs problēmas mums taču vēl arvien aizsedzot horizonts. Runāšu tikai par "izdzīvošanu" (par to vienīgo mums šodien ļauts domāt).

Pēc visa, ko mēs šeit Universitātē esam jau izdarījuši un bijām solījušies darīt (ieskaitot nākotnes un prestiža lietu - Eiropafakultāti), finansu samazinājums, par kuru nevienam ne Saeimā ne arī Valdībā "neiznāca laika" ar mums pat parunāties (par to paldies deputātiem, ku-

riem vēlētāji bija vajadzīgi tikai pirms vēlēšanām) nu mums jāpārtrauc savs darbs, darbiniekiem un studentiem algu un stipendiju vietā maksājot bezdarbnieku pabalstus (tā taču sauc samaksu par nestrādāšanu). Mums jāaptur pasūtījumi, ļaujot tiem pārorientēties uz maksāspējīgajām (piem., biznesa) organizācijām. Tas nozīmē, ka, piemēram, ēku ekspluatācija, remonts un celtniecība jāpārtrauc visu pamatot likteņa varā (konservācijai un apsardzei līdzekļu taču vairs nav). Tas nozīmē, ka atgriešanās pie normāli

funkcionējošas Universitātes varēs notikt tikai tālā nākotnē, kad sagrautā atjaunošana un atbaidīto palīdzības atgriešana maksās ļoti dārgi (nav grūti pierādīt, ka tas pārsliegs visus šodienas šķietamos ietaupījumus un iespējamo kredītu procentus). Var tikai sevi mierināt ar domu, ka par to jau galva sāpēs ne vairs mums.

Dzirdu jau pazīstamos argumentus, ka vainīga nav jaunā vara un valdība, bet gan tie "nepareizie vecie". Tāpēc jau arī es griežos pie Jums, kuri bijāt arī "tad" un visu redzējāt un zinājāt. Vai bija pamats noņemt vecos, kuri solīja, bet kuriem neļāva to darbos apstiprināt, pret jaunajiem, kuri pirms stāšanās amatos bija tik ziņoši un sološi, bet tagad gatavi no visa atteikties. Vai tiešām kāds cerēja, ka labākā palīdzība nodzītam zirgam būs pamatīga pātaga?

Sāpīgi redzēt, ka to visu dara mūsu kopējās Alma Mater audzēkņi, ar to viņu "aplaimojot" septiņdesmitpiektajā gadsimtā. Cik tālu mēs vēl esam no citur tik plaši piekoptās tradīcijas, ka savu Universitāti neviens un nekad neaizmirst, tai visu mūžu cenšoties kaut ko dot! Kādu mācību no tā gūs nākošā paaudze, kuras lielo tieksmi mācīties apstiprina vienmēr lielie konkursi, kuri šogad pat bija rekordu līmeni. Lai nekad vairs ne man, ne citam manā stāvoklī par to visu vairs nebūtu jārunā, lūdzu tikai vienu:

1) noteikt un oficiāli paziņot, kādu studentu skaitu valdība uzskata par optimālu Latvijai;

2) kādu viena studiju gada vienam studentam izmaksu tā uzskata par sagaidāmajām rezultātam atbilstošu;

3) paziņot šo abu lielumu reizinā-

jumu par garantēti nodrošināmu.

Šis garantijas ietvaros augstskolas virzīs katru savu darbību, vienmēr apzinoties, ka samaksa saņemama tikai par kvalitatīvu un vajadzīgu darbu, ka par šādu darbu ne-

var atņemt finansējumu tad, kad kādam valdībā maciņš kļuvis patukšs vai vienkārši tā gribas. Sen jau ir laiks beigt runas par īpašu pārejas un izdzīvošanas periodu. Mums veiksies tikai tad, kad sa-
pratisim, ka šis ir mūsu laiks dzī-

vot, jo cita mums vairs nebūs. Tautai vienmēr ir jādzīvo. Par izdzīvošanu norūpējušās var būt tikai valdības (it īpaši pēc pirmajām simts dienām).

JURIS ZAĶIS

KO DARĪT? ua

NO LU AIZGĀJUŠI AP 100 DARBINIEKU

13.novembrī rektors, prorektori un dekāni mēģināja atbildēt uz jautājumu: ko darīt apstākļos, kad Latvijas Republikas valdība — finansisti Latvijas Universitātei, sākot ar novembri, no budžeta noņem 196.503 latu. Tas nozīmē, ka gada sākumā piešķirtie budžeta līdzekļi fakultātēm un pārējām struktūrvienībām jāsamazina par 7.54%, tas savukārt nozīmē samazināt 1993. gada Senāta apstiprināto Universitātes budžetu. Jājautā, vai nākamajā gadā tādējādi tiks piešķirts neizdzīvošanas budžets? 1992. — 93.gadā no darba Universitātē aizgājuši 72 cilvēki.

Priekšlikumi — nemaksāt par elektrību un siltumu, nemaksāt studentiem, pusslodzniekiem, nemaksāt īpašām no jauna radītām institūcijām — tas neko neatrisina.

Senāta priekšsēdētājs prof. J.Zaķis un Senāta sekretāre V.Bušveide nosūtījuši vēstuli Latvijas Republikas valsts prezidentam G.Ulmaņa kungam, Latvijas Republikas Saeimas priekšsēdētājam A.Gorbunova kungam, Latvijas Republikas ministru prezidentam V.Birkava kungam, kas pieņemta LU Senāta sēdē 26.oktobrī. Ieskatam publicējam dažus fragmentus.

Laikā, kad Saeimā apspriež likumprojektu "Par valsts civildienestu", kurā valsts ierēdņiem paredzētas ļoti plašas privilēģijas un augstas algas, pedagoģisko darbinieku algu neliels pielikums, kas solīts ar 01.11.93., nenovērs pastāvošo disproporciju starp ierēdņu un mācībspēku algām.

Pilnīgi nesaprotami, kādēļ to universitātes absolventu darbs, kas tikko uzsākuši strādāt valsts pārvaldes institūcijās, tiek vērtēts ievērojami augstāk, nekā to docentu un profesoru, kas viņus šim darbam gatavojuši.

Pašlaik profesora alga, kāda paredzēta pēc LR Ministru kabineta 1993.g. 17.augustā apstiprinātās kvalifikācijas kategoriju tabulas (80 — 95 Ls) ir zemāka par plānotā projektā paredzēto ministrijas departa-

menta direktora vietnieka algu (pēdējais var būt 7.kategorijā) un ar tiesas sēžu sekretāra un pat valsts iestādes ģenerāldirektora sekretāres algu. Varbūt, ka profesori būtu tomēr pelnījuši, lai viņu devums jau šodien tiktu pielīdzināts vismaz tam atalgojumam, kāds pēc minētā likumprojekta paredzēts vidējas kvalifikācijas

uesu sēžu sekretariem...)

Algu politika jau tagad ir gandrīz pilnīgi nobremzējusi jaunu mācībspēku pieplūdumu augstskolās, no tām aizgājuši arī daudzi augsti kvalificēti un pieredzējuši docenti un profesori. Pēdējā laikā speciālistus no Universitātes pārvilina ne tikai privātfirmas, bet arī valsts aparāta

institūcijas, it īpaši ekonomistus, finansistus, pārvaldes speciālistus un juristus. (1992. — 93.g. no Svešvalodu un Filoloģijas fakultātes aizgājuši 17 darbinieki, Ģeogrāfijas — 1, Pedagoģijas — 2, Ķīmijas — 2, Bioloģijas — 1, Juridiskās — 8, Fizikas un matemātikas — 8, Vēstures un filozofijas — 10, no tautsaimniekiem — 23 — I.B.) (..)

Tāpat uzskatām par pilnīgi nepamatotu pašreizējos apstākļos izjaukt agrāk izveidoto darba samaksas sistēmu, kas balstās uz vienotu kritēriju — atbilst iztikas minimumam. Mūs satrauc arī slepenības atmosfēra, kādā tiek izstrādāti un apspriesti priekšlikumi par pirmo piecu jau tagad visaugstāk apmaksāto un privilēģētāko ierēdņu kategoriju. Likums par civildienestu faktiski sašķels sabiedrību divās daļās, no kurām viena būs ierēdņi ar 10 — 12 dažādām privilēģijām un augstām algām, bet otra — visi pārējie.

Mēs gribam mēģināt atturēt Saeimu no šāda soļa un aicināt gan uz atklātību, gan saprātību.(..)

Varbūt situācijas atrisinājums jāmeklē kardināli LU iekšienē. Piemēram, vai nav jāpārskata studentu uzņemšana, jo pēdējos gados tā palielinās, bet piešķirtie naudas līdzekļi samazinās, ja rēķina izmaksas uz vienu studentu. Vai sevi nedublē atsevišķas struktūrvienības — Starptautisko ekonomisko attiecību institūts un Starptautisko attiecību katedra Vadības un ekonomiskās informātikas fakultātē, Ārpolitikas institūts Vēstures un filozofijas fakultātē, Psiholoģijas sfēras pētnieki trīs institūcijās — Psiholoģijas dienestā, republikas skolu psiholoģijas centrā Pedagoģijas fakultātē un psiholoģijas katedrā Pedagoģijas fakultātē? Iespējams, ka kļūdos, bet tādā gadījumā vēlos, lai mani atspēko ar pamatojumiem.

Galīgā atbilde uz jautājumu: ko darīt? vēl netika rasta.

Sēdē klāt bija ILZE BRINKMANE

LATVIJAS VALSTS — KĀ TĀS VISS SĀKĀS?

Šogad mēs atzīmējam Latvijas valsts 75. pastāvēšanas gadadienu. Ieskatīsimies vēsturē. Kā viss sākās, kas izvirzīja valsts ideju un kas to realizēja dzīvē?

Latviešu politiskā apziņa attīstījās pakāpeniski. Pirmie priekšstati par to, ka arī latviešiem ir jāatrod sev patstāvīga vieta citu tautu vidū, radās 19. gs. otrajā pusē, kad **jaunlatvieši** ievadīja latviešu nacionālo atmodu un līdz ar to interesi par politiku.

Radās jauna kustība — **Jaunā strāva**. Ar tās darbības sākumu latviešu tauta sadalījās it kā divos, pretēji noskaņotos blokos.

Vairāki latvieši studēja Rietumu demokrātijas un izveidoja savas programmas Latvijas politiskajai attīstībai. Šveicē izglītotais politiskais zinātnieks Dr. Miķelis Valters jau 1903. gadā nelegālajā žurnālā "Proletārietis" vērsās pret nenoteiktību jēdzienos un formulējumos. Dr. M. Valtera proponētā programma deva pavisam jaunu saturu latviešu centieniem:

"Tas pats mums jāsaka ikvienai Krievijas tautai: nodibini sevi pašcienību, attīsti savu personu, savu būtību, lauzies ārā no Krievijas, stiprini izšķidinošās tendences Krievijā, jo tas nāk visu tautu, visu Krievijas iedzīvotāju labā: paplašini savu brīvības loku, centies palikt par sava likteņa lēmēju, mācies pašorganizāciju, pašvaldību un esi likumu devējs."

Dr. M. Valteru un viņa līdzgaitniekus ļoti ietekmēja Šveices un Somijas piemēri un Rietumu demokrātiju idejas. Radās pirmās vizijas par Latvijas un tās kaimiņzemju neatkarību. E. Rolavs 1904. gada 8. aprīlī jau ieteica Latvijas Šveices kantonu iekārtu neatkarīgajā Baltijas republikā. Gadu vēlāk notika 1905. gada revolūcija, decembrī Dr. M. Valtera vadītā Latviešu Sociāldemokrātiskā Savienība pieņēma radikālu, valstisku programmu, kas publicēta izdevumā "Laukstrādnieks". Daži programmas punkti:

● "Visa latviešu apdzīvotā zeme — Kurzeme, Dienvidu Vidzeme un Inflantija (Latgale) — apvienojama vienā pašvaldības apgabalā — Latvijā — ar pilnvarīgām pašnoteikšanās tiesībām visā šī apgabalā iekšē-

jā dzīvē.

● Bez vispārējas Krievijas Satversmes sapulces kopējo lietu nokārtošanai, mēs prasām ... ievadīt mūsu zemē jauno kārtību:

a) sasaucama Latvijas Satversmes sapulce;

b) Satversmes sapulces rokās jāpāriet pagaidām arī visai Latvijas pašvaldībai;

c) Latvijas Satversmes sapulces sastādītam projektam jānāk tautas nobalsošanā."

1905. un 1906. gada notikumu rezultātā nacionālpolitiskā doma piedzīvoja traģēdiju. Latvijas politiskais un valstiskais jautājums strādnieku un pilsonisko radikāļu vidū bija nepopulārs. Arī lielais vairums ģimnāzistu un studentu bija socialisti. Vajāto sociāldemokrātu vairums vēl vairāk nostiprinājās naidā pret jebkāda veida nacionālismu, ticība starptautiskai revolūcijai, kamēr pilsonisko grupu vadītāji bailēs no revolūcijas un mēģinājumiem visus latviešus identificēt ar revolucionāriem ekstrēmistiem, centās saglabāt zināmu labvēlību krievu valdības un vietējās vācu un krievu pašvaldības iestādēs.

Revolūcijas rezultātā latviešiem pirmo reizi radās iespēja aizstāvēt savas intereses Krievijas valsts forumā — Valsts Domē. Taču latviešu un igauņu pašvaldības projekti Krievijas ietvaros tika likvidēti līdz ar II Domes atļaušanu, arī III Domē netika gūti nekādi panākumi. IV Domē tika ievēlēti tikai divi latvieši — J. Goldmanis un J. Zālītis, tieši viņi bija visenerģiskākie latviešu interešu aizstāvji Krievijā. J. Goldmanis, labs reālpolitiķis, izmantoja izdevīgos apstākļus Krievijas Domes, valdības un bruņoto spēku birokrātiskajās aprindās un **panāca 1915. gadā atļauju dibināt latviešu strēlnieku pulkus — pirmās latviešu nacionālās bruņoto spēku vienības**, kurām vēlāk bija milzīga nozīme Latvijas, Krievijas un visas pasaules likteņos.

1916. gada 1. augustā atļāva brīvi dziedāt latviešu tautas himnu —

Dievs, svēti Latviju! —, noņemot galvassegas un pieceļoties kājās, gan reizē ar Krievijas himnu latviešu valodā.

Nacionālās autonomijas prasības nostiprinājās ārzemēs, piemēram, Šveicē, kurā sadarbojās pilsoniskās un mēreni socialistiskās latviešu aprindas Raiņa vadībā. Jau 1915. gada 4. oktobrī Bernē notika lietu-
viešu un latviešu kopīga konference, kuras dalībnieki pieprasīja neatkarīgu Latvijas- Lietuvas valsti.

Tika izstrādāti vairāki autonomijas projekti. Latvijas autonomijas projektu izstrādāja arī F. Cielēns Šveicē.

Varbūt tieši šis projekts arī realizētos, ja vien vēstures gaitu nesatricinātu 1917. gada Oktobra apvērsums.

Latvijai radās trīs attīstības alternatīvas:

1. *Latvija bija Vācijas okupēta teritorija.*

Tikai pateicoties 1918. gada 11. novembra Kompjēnas pamieram, Baltijas valsts tā arī palika par baltvāciešu neīstenotu ideju.

2. *1917. gada 9. novembrī neokupētajā Latvijas daļā varu bija pārņēmis lielnieciskais Iskolats. Rezolūcijā "Par Padomju valdību un tās uzdevumiem" tika formuļēta, kaut arī netieši, Latvijas politiskā autonomija Padomju Krievijas sastāvā, atzīmējot, ka Latvijas padomju deputātu kongress, pilnīgā saskaņā ar Tautas Komisāru padomi, lemj par visiem jautājumiem, kas attiecas uz Latviju.*

3. *Latviešu vairākumam vēl nebija demokrātisma apziņas, neatkarības doma bija vāja, un tomēr tā pastāvēja. To sludināja inteliģenti. Latviešu Pagaidu Nacionālā Padome — sabiedrisku organizāciju kopa neokupētajā teritorijā un Demokrātiskais bloks vācu okupētajā Rīgā aizstāvēja republikāniskas, neatkarīgas, neitrālas un nedalītas Latvijas ideju. 1917. gada vasarā neatkarīgas valsts ideja bija nostiprinājusies kā vienīgā alternatīva.*

1917. gada 29. nov. — 2. dec. LPNP 1. sesijā Valkā tiek izteikta prasība pēc politiskas autonomijas Latvijai, bet par valstisku neatkarību vēl netiek runāts, atstājot to Latvijas Satversmes sapulces izlēmsā-

naī. Pirmo reizi oficiālā līmenī prasību pēc neatkarīgas Latvijas valsts LPNP izvirzīja 1918. gada 15.—18. (28.—31.) janvārī II sestajā Pēterpilī.

Latvija pēc Brestas miera līguma anulēšanas atkal formāli kļuva par vācu karaspēka okupētās Krievijas valsts teritorijas daļu. Jaunas politiskās izredzes Latvija ieguva 1918. gada 11. novembrī, kad LPNP Ārlietu nodaļas vadītājs Z. Meierovics saņēma Lielbritānijas ārlietu ministra A. Dž. Balfūra vēstījumu, kurā LPNP tika de facto atzīta par Latvijas Pagaidu valdību. Dokumenta saturs paradokšāls — Lielbritānija atzinusi Latvijas valdību de facto 7 dienas pirms Latvijas valsts proklamēšanas. De facto atzīšana neuzlika Lielbritānijai nekādas īpašas saistības, jo A. Dž. Balfūrs norādīja pagaidu atzīšanu līdz Miera konferencei. Šādi Lielbritānija atšķērsoja ceļu vācu centieniem izveidot tādus provāciskus veidojumus kā Baltijas valsts un novājināja bolševistisko Krieviju, atšķēlot no tās Baltiju.

1918. gada 17. novembrī sapulcējās Latvijas politisko partiju pārstāvji, izņemot galēji kreisos (komunistus) un galēji labos (provāciski noskaņotos). Viņi nolēma pasludināt Tautas Padomes izveidošanu, kas bija iecerēta kā visus Latvijas iedzīvotājus vienojoša politiska iestāde — priekšparlaments, kurš tika radīts uz politisko partiju pārstāvju kooperācijas pamatiem, aptuveni nosakot katras partijas ietekmi sabiedrībā. Latvijas Tautas Padome pieņēma demokrātisku platformu, kas paredzēja Satversmes sapulces sasaukšanu, līdz tam paturot suverēno varu Tautas Padomes rokās, kura savukārt ieceltu izpildvaru — Pagaidu valdību, kuras sastādīšanā vajadzēja ievērot koalīcijas principu.

Bija paredzēts, ka Latvijas valsts proklamēšanas akts notiks četros, bet tikai puspiecos, kad zālē atskanēja aplausi, Tautas Padomes locekļi uzkāpa uz skatuves, kur tiem bija ierādītas vietas. Pēc trīskārtējas "Dievs, svētī Latviju!" nodziedāšanas vārds tika dots pirmajam Latvijas ministru prezidentam K. Ulmanim, kurš Pagaidu valdības vārdā pasludināja Latvijas valsti kā demokrātisku republiku. Viņš arī minēja

svarīgākos uzdevumus, piemēram, pārtikas, agrārajos, sociālajos, tautsaimniecības jautājumos. Arī citi 18. novembra sēdes dalībnieki savās runās apsveica Latviju kā neatkarīgu valsti. Dr. P. Kalniņš izcēlās starp citiem runu teicējiem ar to, ka pasludināja savas partijas (LSDSP) mērķi — sociālistiskās Latvijas sasniegšanu, bet neatkarīgā Latvija ir tikai līdzeklis tā realizācijai. Runa bija negaidīta, taču to pavadīja aplausi. Vieni no sirsnīgākajiem vārdiem plūda no Latgales zemes padomes locekļa S. Kambalas mutes. Viņš pievērsās latgaliešu traģēdijai — vēsturei bija labpatīcis viņus pievienot svešu zemju pavalstniekiem, Latgale bija "no koka atgriezts zars, kuram nepieplūda vairst dzīvības vielas". 18. novembrī ar prieku viņš varēja runāt par apvienoto Latviju. Latvju Kareivju Nacionālās Savienības vārdā virsnieks Dambīts paziņoja, ka savienība nodod sevi un tās organizētos kareivjus Tautas Padomes rīcībā. Sēdi noslēdz G. Zemgals, vērsoties pie tautas "nākt palīgā pie grūtā Latvijas izveidošanas darba" un vēlot saules mūžu Latvijai.

Atskanēja "Dievs, svētī Latviju!", kuru atkārtoja otrreiz un vēl trešo reizi. Tikai tad pamazām sāka izklist notikuma aculiecinieki.

"Universitātes Avīzes" vārdā griebtu novēlēt Latvijas tautai tādu sajūsmu, kāda tā bija 1918. gada 18. novembrī, kad klausījās vēsturiskās runas un dziedāja "Dievs, svētī Latviju!" ar patiesu mirdzumu acīs, kā arī gribu un izturību, kas ļāva izveidot labas atmiņas par 20.—30. gadu Latviju.

ALJA ŠULTE,
Vēstures un filozofijas fakultātes
studente

Izmantotā literatūra:

V. Blūzma. Kad īsti Latvija kļuva par valsti? // Latvijas Vēsture — N°3 — 1991.

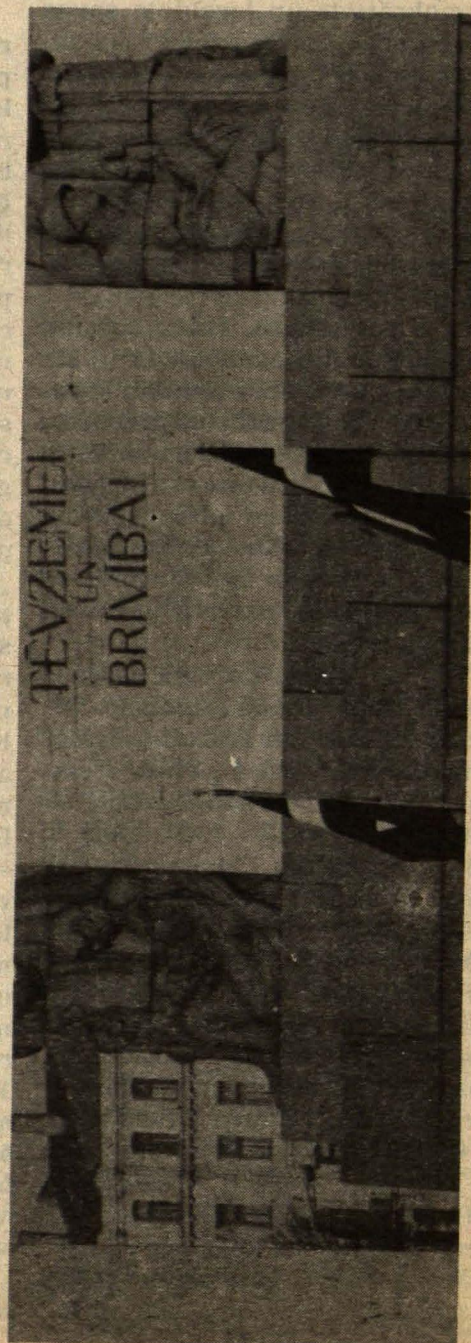
Latvijas valsts pasludināšana 18. novembrī 1918. g. — Rīgā, "Astra" — 1918.

E. Andersons. Latvijas autonomijas izveidošanās // Universitas — N°12 — 1963.

Ā. Šilde. No valsts idejas līdz Latvijas valstij.

18. novembrī plkst. 8.00
korporācijas un akadēmiskās
vienības dodas gājienā no
Brīvības pieminekļa uz Brāļu
kapiem.

19. novembrī plkst. 18.00
LU Lielajā aulā korporāciju
konventa sēde un svinīgais
koncerts.

VIENOTI TĒVIJU ZIEDONĪ CELT!

Vienoti Tēviju ziedonī celt!

Tā ir korporācijas "Aurora" devīze. Ir pienācis laiks, kad Latvijā atdzimst korporācijas.

Kustība, par kuru okupācijas gados nedrīkstēja pat pieminēt. Taču tās turpināja savu darbību visā pasaulē, kur vien mita klaida latvieši. Šoreiz ieskats korporācijas "Aurora" vēsturē.

Latvijas Universitātes 19 studentes 1932. gada 8. maijā nodibināja studentu biedrību ar nosaukumu "Aurora". Pēc viena gada tika pieņemts lēmums to pārdēvēt par korporāciju. Par krāsām izvēlējās zeltu, zilo un purpuru. Tās simbolizē saules zelta starus zilajās debess tālēs un rīta blāzmas (Auroras) purpura atspīdumu. Lai izteiktu savas darbības mērķi, "Auroras" izvēlējās divas devīzes. Pirmā: "Vienoti Tēviju ziedonī celt!", otrā: "Censonēm ilgoties nepagurt, ar darbiem zinību kalngalos steigt". Par krustmātēm uzaicināja korporāciju "Gundega". Viņas arī garantēja komānu.

Pirmie goda filistri, jaunās korporācijas atbalstītāji un labvēļi bija tā laika Latvijas Saeimas vicepriekšsēdis Viņa Ekselence bīskaps Jāzeps Rancāns, Tautas Labklājības ministrs mag. pharm. Vladislavs Rubulis, ārsts Vincs Barkāns un Daugavpils skolotāju institūta direktore, Latgales Tautas Atmodas laika darbiniece, rakstniece Valērija Seile.

Tā mūsu Alma mater — Latvijas Universitātē nodibinājās jaunākā un pēdējā studentu korporācija pirms otrā pasaules kara.

Konventa dzīvoklis visus brīvās Latvijas pastāvēšanas gadus atradās Rīgā, Valdemāra ielā 68.

Korporācijas dibinātājas gandrīz visas nāca no Latvijas austrumu novada — Latgales. Tāpēc "Aurorai" tika piedēvēts it kā savs novadnieciskais raksturs. Taču augstskolas klausītavās nodibinājās draudzīgas saites un viesu vakaros arvien biežāk redzēja meitenes no citiem Latvijas novadiem. Kandidātes korporācijā tika uzņemtas bez novadu izšķirības.

Gadi gāja, "Aurora" auga un attīstījās, tās rindās bija ap 70 aktīvām locekļēm, bet krāsu atklāšana kavējās. Tās tika piešķirtas jeb atklātas 1938. gada maijā, īsi pirms korporācijas piecu gadu pastāvēšanas gadadienas. Nākotne solījās būt spoža. To jūta arī no lielā meiteņu skaita pieauguma tūlīt pirmajā ceutā pēc krāsu atklāšanas.

Ap šo laiku arī pirmās dibinātājas, filistres beidza Universitāti. Palikdamas uzticīgas savai asiņu balsij un pienākumam pret savu dzimto novadu, pa lielākai daļai viņas saistās darbā Latgalē. Ar šo apstākli vēlāk izskaidrojams tas, ka brīvā pasaulē izkļuvošo Auroru skaits ir mazs. Krievu straujā uzbrukuma dēļ 1944. gada vasarā Latgalē tika pārsteigtas un aizkavētas bēgt daudz "Auroras" filistres.

Nepilnus divus gadus Aurorām bija ļauts atklāti nest krāsas un turpināt sevis veidošanu un augšanu.

Korporācijā jau bija 89 aktīvas locekles, pavisam uzņemti 13 ceuti, kad 1940. gada jūnijā sveša un naidīga vara likvidēja brīvās Latvijas Universitātes studentu organizācijas, ieskaitot arī korporācijas.

Būdamas vēl dzimtenē, Auroras tomēr vēl uzticīgi pulcējās uz atsevišķiem konventiem, 8. maijā noturot gada konventu un dedzinot eglīti Ziemassvētkos. Protams, sava konventa dzīvokļa vairs nebija un bija jāpulcējās vienas vai otras filistres dzīvoklī.

Pēc kara Auroru sanāksmes kļuva retākas, jo tām fill un coml, kas bija saistījušās darbā provincē, satiksmes ierobežojumu dēļ arvien grūtāk bija rīkļūt Rīgā.

Ar 1944. gada rudenī un aiziešanu trimdas ceļos, sakari starp Aurorām uz laiku pavisam pārtrūka.

Pēc kara beigām Vācijā sāka saaukties un sarakstīties brīvajā pasaulē izkļuvošās filistres un komitones. Taču Auroras, kuras tika apzinātas, dzīvoja tik izkliedēti, ka nebija nevienas pilsētas, nedz nometnes, kur būtu kaut vai divas Auroras kopā. Visu trimdā — Vācijā un Zviedrijā — nokļuvošo Auroru skaitu pat neizdevās apzināt.

Organizācijas darbība tika atsākta ap 1952., 1953. gadu, kad saaucās tās filistres, kas jau dzīvoja ASV un Kanādā. Toronto korporācija
(Turpinājums 10. lappusē)

**KORPI
AURORA**
50 gadu
svētkos
Toronto,
Kanādā

Šogad LU 1. kursā iestājās vairāki cilvēki ar vienādiem vārdiem un uzvārdiem. Iepazīstināšu ar vienu šādu diviņu pāri — Ievu Jansoni no Pedagoģijas fakultātes un Ievu Jansoni no Vēstures un filozofijas fakultātes. No viņām arī saņēmu diezgan interesantas un vaļsirdīgas atbildes.

— *Vai jūs zinājāt, ka pasaulē dzīvo vēl kāda Ieva Jansone? Varbūt jau tikāties ar kādu?*

Ped. I. J.: Pirms tam nē, bet es zinu daudzus Jansonus.

Fil. I. J.: Dobeles, no kuras nāku, ir maza pilsēta. Esmu redzējusi kādu mazu Ievu Jansoni, bet neesmu runājusi ar viņu. Kādreiz māsa lasīja avīzi "Sports" un tur arī bija minēta Ieva Jansone, kas bija tikko atgriezusies no ārzemēm.

Šovasar man piezvanīja draudzene un prasīja, vai es stājos Kultūras Akadēmijā. Es tā nebiju, bet varbūt tu?

Ped. I. J.: Jā, tā biju es.

— *Cik zināms, uzvārdus neizvēlas, bet kā bija ar vārdiem? Vai vecāki stāstīja, kāpēc izvēlējās tieši IEVA?*

Ped. I. J.: Bija divi varianti — vai nu Ieva vai Una. Par vārdu izlēma pirms dzemdībām. Balsošanas veidā (sieviešu pārstāves bija vairāk) nolēma, ka būs Ieva. Mātei bija noteicošais galavārds.

Fil. I. J.: Mana gadījumā bija vēl demokrātiskāk. Māsa bija par Baibu vai Ievu, māte par Silvu, bet tēvs par Līgu. Pēc manas piedzimšanas bija sabraukuši visi radi, un sākās diskusija. Līdzko minēja vārdu "Ieva", es skaļi iekliedzos: "Jā - ā - ā - ā!" Tā ka izlēmu es.

— *Kura ir jūsu dzimtā puse un skola.*

Ped. I. J.: Esmu rīdziniece. Mācījos 6. vidusskolā, humanitārajā klasē. Visvairāk atmiņā palikusi mūzika. Pati spēlēju klavieres.

Fil. I. J.: Esmu beigusi Dobeles 1. vidusskolas eksaktā novirziena klasi. To biju izvēlējusies, jo tur "ņēma stingrāk" un labāk sagatavoja augstskolai.

— *Kāpēc izvēlējāties tieši Latvijas Universitāti, tieši savu specialitāti?*

Ped. I. J.: Izvēlējos Pedagoģijas fakultāti, jo man viegli kontaktēties ar bērniem. Sākumā domāju stāties filologos, bet, beidzot pedagogus (latviešu valodas un literatūras skolotāja), ir lielākas darba perspektīvas.

Fil. I. J.: Stājos ar principu — viss dzīvē ir jāizbauda. Matemātiku un fiziku tālāk studēt vairs negribēju. Manas humanitārās zināšanas nebija pietiekoši augstā līmenī, lai stātos tādā specialitātē. Atlika juristi vai filozofi. Izvēlējos filozofa specialitāti laikā, kad gatavojos beigu eksāmeniem vidusskolā, respektīvi, mācoties eksāmenam sabiedrības mācībā. Radās interese un tā arī nolēmu.

— *Jūsu iespaidi. Kas patīk vai nepatīk Universitātē?*

Ped. I. J.: Kolektīvs ir jauks, vismaz pagaidām. Esmu vienīgā rīdziniece, daudz kontaktējamies, gribam uzzināt viena par otru vairāk. Turpinās vidusskolas laika situācija. Kursā nav neviena zēna. Viens gan bija iestājies, bet aizbēga uz filologiem.

Pašlaik vācam parakstus par lekciju laika saīsināšanu. It kā pastāv rektora rīkojums, ka to izlems pasniedzēji.

Fukšu balle atgādināja skolu. Tā uztvēru es, bet daudziem bija interesanti.

Fil. I. J.: Man patīk, ka ir plašs priekšmetu piedāvājums un lekcijas ir interesantas. Man ir viens izvēles priekšmets — mūsdienu fizikālās problēmas vai citādi. Man pietika ar to, ka izlasīju vārdu "fizikālās". Uzreiz nolēmu, ka to neizvēlēšos. Alkstu visa

jauna, nevis to, kas bijis vidusskolā. Par kolektīvu grūti teikt, vēl neesam pietiekoši iepazīnušies.

— *Vaļasprieks?*

Ped. I. J.: Mana ģimene ir ļoti muzikāla. Tēvs ir pianists un komponē, brālis mācījās E. Dārziņa skolā, vecaistēvs vadīja orķestri, māte dziedāja pie R. Paula estrādes apvienībā, sieviešu ansamblī. Arī man bija jānodarbojas ar mūziku. Kā jau teicu, spēlēju klavieres. Man patīk blūzi, rokenrols — vispār estrādes mūzika. Vēl patīk lasīt un adīt.

Fil. I. J.: No trešās klases šuju. Tas man patīk. Esmu nemierīga rakstura cilvēks, kā jau Zivs. Lasu, adu, kad uznāk. Bērībā mamma lika lasīt grāmatas un pēc tam atstātīt. Māsa bija lielāka lasītāja. Es aizgāju pie viņas, noklausījos pārstāstu, tad gāju pie mammas atstātīt. Tagad spēlēju basketbolu. Nesen ieguvu tiesības, patīk braukt ar mašīnu.

Man patīk pavadīt laiku kopā ar la-

biem draugiem.

Ped. I. J.: Pēdējā pievienojos arī es.

— *Kāda ir jūsu attieksme pret horoskopiem?*

Ped. I. J.: Esmu Kaķis - Zaķis, Vēzis. Sakrīt rakstura iezīmes, bet nedēļas horoskopiem neticu, jo tie orientēti uz masu. Tie ir vidējie rādītāji.

Fil. I. J.: Esmu Kaķis - Zaķis, Zivs. Priede. Koka horoskopam ticu, arī Zivs horoskopu atzīstu. Vispār horoskopus izlasu, padomāju un pieņemu. Ticu liktenim.

— *Mīļākais ēdiens un dzēriens?*

Ped. I. J.: Veģetārie ēdieni. Garšo salāti, patīk to dažādība. Man, kā jau pedantiskam cilvēkam patīk gatavot sikumus. Negaršo tomāti, bet ļoti labprāt dzeru kafiju — melnu, karstu, bez cukura. Vispār vārīšana, ēdiena gatavošana ir mātes ziņā.

Fil. I. J.: Man negaršo griķi, piens. Visbiežāk ir tā — eju, eju, sadomājos, izdomāju, kāds man garstāvoklis, ko es gribētu apēst un tad arī ēdu. Patīk ēst kompānijā, sevišķi kopmītnēs, patīk, ka cits gatavo. Patīk cept tortes un saldumus. Par dzērieniem — neciešu balzamu, garšo sulas un kokteiļus — šampanietis ar likieri.

— *Parunāsim par literatūru! Vai ir grāmatas, kuras jūs pārlasāt?*

Ped. I. J.: Jā. Patīk latviešu dzeja, bet no prozas vairāk cietu ārzemju literatūru. Pārlasu "Meistaru un Margaritu".

Fil. I. J.: Aizrāvos ar Remarku, daudz viņu lasīju. Tagad tas man nav aktuāli, esmu pievērsusies sērijai "Klasikas bibliotēka". Ļoti patīk Somerseta "Cilvēcisko kaislību jūgā", Dž. Meredita "Egoists". Katrā grāmatā ir kaut kas, ko pieņemt sev par vērtību. Man nepatīk pārlasīt, bet patīk atcerēties.

— *Varbūt vēlaties kaut ko novēlēt mūsu lasītājiem?*

Ped. I. J.: Nāk prātā dumjā reklāma — "Lasiet "Universitātes Avīzi!", bet tā jau nav vajadzīga. Esiet dzīvespriecīgi, LU studenti!

Fil. I. J.: Dzīvojam tikai vienu reizi. No negatīvā līdz pozitīvajam viss ir jāizbauda, jo viss ir vērtība!

AIJA ŠULTE

P.S. Paldies Studiju informācijas centra darbiniekiem par atsaucību datu sniegšanā!

110 GADI – TAS NAV JOKS!**Austrumieši ar viesiem**

Oktobris ir vecākās akadēmiskās studentu vienības "Austrums" mēnesis. Mēnesis, kad katru gadu tiek svinēta tās dzimšanas diena.

Kad mācītājs Doma baznīcā savu runu bija beidzis, izraisot katrā kādas pārdomas, kad rokās turētie ziedi bija saguluši Brīvības piemiņkļa pakājē, viss varēja turpināties pavisam citādā pasaulē — LB nama Zelta zālē. Tā tik atbilstoša vienības vārdam — bezgala gaiša un saulaina. Ne viens vien sveicējs pieminēja šo "Austruma" līdzību ar gaismu,

ausmu, kas, tā mirdzot, darījusi daudz laba. Un vēlējums — vēl ilgi būt, vēl paveikt daudz derīga.

Bija prieks redzēt tik daudz korporāciju pārstāvju viesu vidū. Varbūt reiz beigsies bēdīgi slavenās nesaskaņas starp dažāda veida studentu organizācijām... Jācer, ka tās neturpināsies līdz 2020. gadam, kuru visiem iztēlot centās arhitekts austrumietis Andris Roze. Bija gan pagrūti iejusties tik (it kā) tālā nākotnē, vēl pie tam domnieka lomā. Tomēr vismaz uz brīdi lika aizdomā-

ties, ko un kā mēs par pašreizējo laiku varētu spriest pēc 27 gadiem.

Kad bija teiktas poētiskākas un mazāk poētiskas runas, kad bija nolasīti pa pastu, telefonu un citādā veidā saņemtie apsveikumi, visi klātesošie tika aicināti doties mūzikas pasaulē. Tie bija mirkli, kad dzīvojām ansambļa "Optimisti" spēlētajā mūzikā ne tikai spožo spuldžu gaismā, bet arī sveču siltumā, kas tika iedegtas, pieminot mūžībā aizgājušos austrumiešus.

"Optimisti" bija ar mums arī vakara saviesīgajā daļā Baltajā zālē. Tad, kā jau istās svinībās, notika lustīga dancošana, klāto galdu veikla tukšošana. Turpinājās svētku runas, kas mijās ar dziesmām tautiskā un mazāk tautiskā stilā.

Visu izvērtējot un pārdomājot, jāteic, ka "Austruma" 110. gadaspētki tika jauki nosvinēti. Lai arī dažāda kļūme gadījās, vakara vadītāji turējās godam. Un reti kurā pasākumā viesi pie ieejas tiek sagaidīti tik laipni un pretimnākoši, kā tas bija "Austruma" svētkos.

LINDA VAITS

P. S. 1. novembrī "Austrums" akreditējās Latvijas Universitātē. Arī ar to "Universitātes Avīzes" kolektīvs vienību sirsnīgi apsveic!

KORPORĀCIJAS**(turpinājums no 7. lappuses)**

jas atjaunotājas bija: nelaiķe Austra (Resne) Dzilna, Anna Kalniņa, Jozefina Mukta- Tamberga un Ženiņa Zvaigzne.

1954. gadā "Aurora" jau bija apzinājusi un sastādījusi tās locekļu sarakstu trimdā. Īsi pirms globālā S! P! K! nodibināšanas Ņujorkā 1954. gadā, Kanādas un ASV Auroras ievēlēja pirmo trimdas prezidiju. Ņujorkā pieteicās arī viena jauna kandidāte, kuru uzņēma kā pirmo trimdas ceutu (četrpadsmito pēc ilgu gadu pārtraukuma).

Amerikas kontinentā dzīvojošās filistres sāka tikties gadskārtējos salidojumos. Līdz šim tie ir notikuši Kanādā, Toronto.

Pašlaik Kanādā ir 60 Auroras, no tām 5 meitenes. Amerikā 11 filistres. Kanādas Auroras galvenokārt darbojas medicīnā un izglītībā. Ir

skolotājas latviešu skolās, piedalās Latviešu katoļu apvienības darbā, darbojas draudzēs, LNAK un citās organizācijās, ir saistītas pie S! P! K! Ņujorkā, kā arī pie S! K! K! Toronto. Šodien vairums Auroru dzīvo Kanādā un Amerikā. Zviedrijā, Vācijā, Jaunzēlandē ir pa vienai Aurorai. Pēdējā aktīvi piedalās S! K! K! Sidnejā.

Nozīmīgs notikums bija 45. gada svētkos, kad mācītājs Čālis iesvētīja mākslinieka Lakstigalas gatavoto vāpeni.

Nozīmīgi bija 60. gada svētki šī gada maijā, jo tie bija pirmie kopš korporācijas Aurora atjaunošanas Latvijā. Tas notika 1992. gada vasarā.

Šajos gada svētkos tika nodibināts īpašs stipendiju fonds. Cerēts stipendijas pasniegt Aurorām, kuras vēlas zināšanas paplašināt ārzemēs. Pirmā stipendija tika pasniegta Fill

Ilzei Pučkurei, lai viņa varētu doties medicīnas praksē uz Grieķiju.

60. gada svētkos visas korp! Auroras locekles Latvijā un ārpus Latvijas vienojās kopējā pateicībā par pastāvēšanu un lūgšanā par tās ziedošo nākotni.

Nozīmīgi un piemēroti ir fill! Valentīnas Hermanes dzejas vārdi, rakstīti pirms 20 gadiem:

Zelt- zili- purpura krāsas nes Aurora,

Zinat, ko nozīmē tās!

Tēvzemei, zinībām,

Priekšzīmei, cerībām,

Ievērtām nākotnes vainagā.

Visas par vienu, viena par visām baltās un nebaltās dienās.

Dzimtene tālā un svešuma krastā Zelt- zili- purpura krāsas

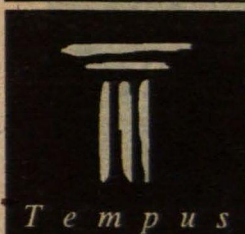
apvij un vieno Auroras māsas.

t/1 seniore **INGA BRAŽUS**
Toronto, Kanādā

VIENOTI TĒVIJU ZIEDONĪ CELT

NEESAM NEMAZ TIK LĪDZĪGI TIEM RIETUMOS, NEESAM!

studiju procesu tur un LU.

Par saviem iespaidiem, kas radušies, apmeklējot vairākas Rietumeiropas valstu augstskolas, stāsta LU Filoloģijas fakultātes Baltu valodu katedras docente SARMA KĻAVIŅA:

— Šajā gadā jūs bijāt vairākās Rietumeiropas valstu augstskolās. Pastāstiet, lūdzu, kāds bija jūsu brauciena mērķis?

Es saņēmu TEMPUS stipendiju isam braucienam uz Minsteres universitāti un Orhūsas Tautsaimniecības universitāti, lai sagatavotu divus TEMPUS projektus.

— Ko šie projekti paredz?

Pirmais projekts būtu domāts balistikas studiju attīstīšanai Eiropā nākamajos trīs gados. Ja šis projekts tiks apstiprināts, tanī piedalīsies Viļņas, Minsteres, Oslo universitātes un LU. Minsterē tika apspriesta šī projekta sagatavošana.

Otrais TEMPUS projekts paredzēts datorlingvistikas ieviešanai Latvijas un Viļņas universitātes. Šajā projektā piedalīsies arī jau minētā Orhūsas Tautsaimniecības universitāte (Dānijā) un Ekzeteras universitāte (Anglijā).

Pašreiz Orhūsas Tautsaimniecības universitātē lietpratīgi un produktīvi strādā datorlingvistikas nodaļa. Šis nodaļas docētāji dod Valodu fakultātes studentiem zināšanas un iemaņas datoru lietošanai valodniecībā, un jāsaka — studenti ar lielu aizrautību strādā pie daudzajiem dažādajiem datoriem.

Latvijas Universitātei būtu ļoti svarīgi, lai šis projekts saņemtu finansējumu. Datorlingvistika Latvijā pagaidām ir mazapgūta sfēra humanitāro zinātņu pārstāvjiem. Ja projekts par datorlingvistikas attīstību tiks finansēts, tad Latvijas esošajiem un topošajiem valodniekiem radīsies iespēja apgūt mūsdienu valodu pētīšanas un mācīšanas tehnoloģiju ar datoru palīdzību. Tas sevišķi ir nepieciešams vārdnīcu gatavošanā.

— Ko jūs varētu pastāstīt par saviem iespaidiem, kas radās, iepazīstoties ar studiju procesu Rietumeiropas valstu augstskolās?

Es teiktu, ka studiju process tur un šeit — Rietumeiropas valstu augstskolās un Latvijas Universitātē — atšķiras un par galvenajām ievērotajām atšķirībām gribētu runāt.

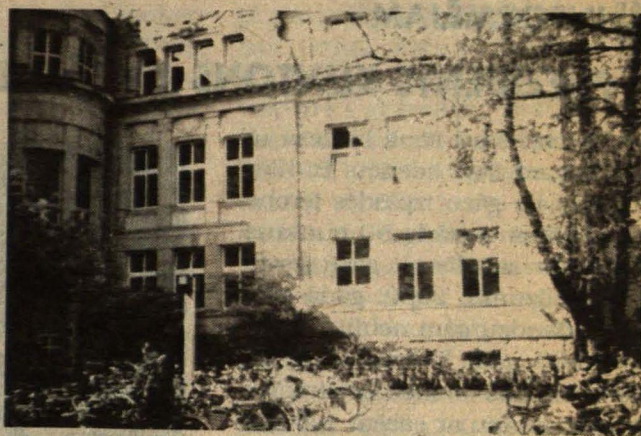
Pirmkārt, atšķirīga ir pati studiju procesa forma — pie mums dominē pasīvā, tur aktīvā. Šeit ir vairāk iegājies, ka pasniedzējs māca, tur students mācās pats. Bet noteikti es gribu uzsvērt, ka ne mūsu studentiem, ne docētājiem nevajadzētu sevi noniecināt. Docētāji un studenti pie mums nav mazāk zinoši un erudīti kā tur.

Otrkārt, atšķirība ir tāda, ka LU pastāv ļoti sīki izplānotas bakaluru programmas, kurās iekļauts viss studentiem nepieciešamo zināšanu

kopums. Rietumeiropas augstskolās šāda sīka plānojuma nav, netiek domāts arī par saskaņotu lekciju sarakstu, savu izvēlēto kursu un nodarbību sarakstu izplāno katrs students pats.

— Kā ir ar materiāli tehnisko bāzi?

Tā, protams, ir asākā problēma, ar ko jāsaskaras LU un citām Austrumeiropas valstu augstskolām. Ja, piemēram, Minsteres, Stokholmas un Orhūsas universitātes studiju process ir brīnīšķīgi nodrošināts ar studijām

Minsteres universitāte. 3. stāvā — logos, kur spīd saule — Interdisciplinārais Baltu valodu studiju institūts

nepieciešamo tehniku — projektoriem, datoriem, kopētājiem u. tml. tad pie mums nereti studentu vienīgais mācību līdzeklis ir viņa pierakstu klade, un docētājs praktiski ir spiests visu mācību vielu izstāstīt vārdos.

Daudz labākā līmenī ir arī universitāšu bibliotēkas ar lielskiem fondiem un mūsdienu informācijas dienestu, kas nodrošina iespēju isā laikā saņemt nepieciešamo informāciju, ar starpbibliotēku līmeni.

— Vai ārvalstu augstskolās, kurās jūs bijāt, ir atrodamī daudzi dažādi informatīvie izdevumi?

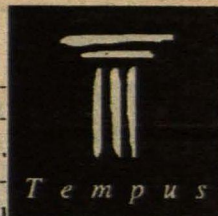
Rietumeiropas valstu augstskolas par šādiem universitātes informatīvajiem materiāliem ļoti rūpējas. Katrā universitātē ir atrodams ļoti sīki izstrādāts katalogs — līdzīgs izdevums tika veidots arī LU. Arī gandrīz katra studentu sabiedriskā organizācija izdod savus informatīvos materiālus. Informatīvajā izdevuma sagatavošanu, protams, sekmē augstskolu modernā materiāli tehniskā bāze.

Docente S. Kļaviņa kopā ar Orhūsas Tautsaimniecības Universitātes Datorlingvistikas nodaļas līdzstrādniekiem

VIDES ZINĀTNE UN PĀRVALDE

ā iepriekš informējām. Universitātes šogad pirmoreiz tiek organizēta maģistra studijas "Vides zinātne pārvaldē". Mācību programma ir praktiska un interdisciplināri orientēta. Nākošgad būs uzņemšana "Vides zinātne un pārvalde" maģistra studijā. Ir paredzēta sekojoša apmācība vides izglītībā:

● Baltijas vides pārvaldes kurss
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas darbiniekiem augstskolu mācību spēkiem

(1995. g. marts - jūnijs)

● Maģistra studijas vides zinānes un pārvaldes maģistra grāda iegūšanai 1994./95. m. g.

● Vides zinātnes un pārvaldes studiju kurss universitāšu mācību spēkiem (1993./94. m. g.)

● Vides izglītības kursi skolotājiem (1994., 1995. gads)

● Pirms katra no šiem kursiem paredzēta intensīva angļu valodas apmācība, ievērojot tieši aiz-

sardzības terminoloģiju, kas nepieciešama arī tādēļ, ka ārvalstu partnerorganizāciju vieslektoru vadītās nodarbības notiks angļu valodā

● Mācību spēku un studentu apmācības un prakses programma Vācijas un Dānijas universitātēs un vides pārvaldes un pētniecības institūcijās 1993./94. m. g.

Sagatavojusi ALJA ŠULTE

INFORMĒJAM

PREZIDENTS KLINTONS ATKLĀJ PLĀNU, KĀ PALĪDZĒT PLANĒTAS VIDEI

9. oktobrī savā runā biznesa un vides aizsardzības lideriem B. Klintonam teica, ka gāzu izplūdes ierobežošanas plāns sastāda 50 punktus. Mērķis ir sabalansēt gāzu izsvienu daudzumu. 2000. gadā gāzu izplūdes daudzumam nebūtu jāpārsniedz 1990. gada līmenis. Ja nekas netiks darīts, lai ierobežotu atmosfēras piesārņošanu ar gāzēm, nākošajās desmitās uz Zemes paaugstināsies temperatūra par 1-5°C. Zinātnieku grupa uzskata, ka šādas temperatūras izmaiņas var izraisīt jūras līmeņa paaugstināšanos, sausumu un citas nopietnas klimata izmaiņas. B. Klintonam ir pavēlējis Valsts departamentam pilnveidot programmu saskaņā ar attīstīto valstīm un izmaiņām tirgus ekonomikā. Laikā no 1994. līdz 2000. ga-

dam plāns izmaksātu federalajai valdībai 1, 900 miljonu dolāru.

Daži galvenie plāna punkti:

— sadarbojoties ar dzinēju ražotājiem, radīt efektīvākas enerģijas ierīces,

— valdības industrijas programmās vairāk ietvert efektīvas enerģijas celtnes un apgaismojuma sistēmas,

— attīstīt papīra pārstrādi, samazināt mežu izciršanu utt.

"Plāns nostabilizēs ASV kā pasaules lideri klimata aizsargāšanā. Es mudinu citas industrijas zemes izveidot tikpat detalizētus, reālus un sasniedzamus plānus kā mūsējo", — teica B. Klintonam.

Pēc Džerija Stilkainda materiāliem pārstāstījusi ALJA ŠULTE

ATKLĀTA VĒSTULE LATVIJAS KRISTIEŠIEM

Mīļās māsas un brāļi Kristū, mēs Jūs sveicinām ar šī raksta starpniecību un lūdzam atsaukties uz mūsu snājumu.

Saturēsīm atmiņā 1988. gada rudeni, kad visi kopā tālrunī izām:

— Palīdzī, Dievs, palīdzī, Dievs,

— Visai latviešu tautai,

— Paved to mājās pie Daugavas krastiem,

— Paved to mājās!

— Palīdzī, Dievs, palīdzī, Dievs,

— Mūsu latviešu tautai

— "Zīt saknes drīz brīvas Latvijas zemē!"

— "Zemums un cerība lika tautai vienoties lūgšanā: Dievs, svētī Latviju!" Un Dievs to svētīja. Tā ir vēl viena cerība, ka patiesi ir Jēzus solījums: "Ikviens, kas lūdz, saņems, un kas meklē, atrod, un tam, kas klausina, taps dzīvs" (Mt. 7.:8). Bet diemžēl to tagad atceras retais. To atceras tikai tie, kas ir kristīti, jo Dievs ir ne tikai mīlestība, bet arī spēks. Viņš var ne tikai dot, bet arī atņemt.

Nožēlojami, ka to atceramies vienīgi ciešanās. Dievs ir mūsu radītājs, mūsu Uzturētājs, tas ir drošais pamats, uz kura varam balstīties. Mēs esam saņēmuši Dieva svētību, bet vairs negribam pateikties par to, nu vēlamies dzīvot bez Dieva, nu Viņš ir kļuvis mums par traucēkli. Atmetot Dievu, mēs esam pielīdzināmi "ģeķim, kas savu namu cēlis uz smiltīm. Kad stiprs lietus lija un straumes nāca, un vēji pūta un gāzās namam virsū, tas sabruka: un posts bija liels" (Mt. 7.:26., 27.)

Mīļie brāļi un māsas Kristū, mēs nedrīkstam klusēt! Apliecināsim Dievu ļaužu priekšā, teiksim Viņam par lielo žēlastību un svētību. Dievs mūs ir aicinājis būt par šīs pasaules gaišumu. "Sveci iededzinājis, neviens to neliek zem pūra, bet lukturī: tad tā spīd visiem, kas ir namā. Tāpat, lai jūsu gaisma spīd ļaužu priekšā, ka tie ierauga jūsu labos darbus un godā jūsu Tēvu, kas ir debesis", saka Jēzus (Mt. 5.:15., 16.).

Mums ir jāliecina, ka esam Dieva bērni. Mūsu liecība

(Turpinājums 14. lappusē)

stāstot antropozofijas ciltstēva Rūdolda Šteintera uzskatus. Jo no viņa apgalvotā par to, kas ir Jēzus Kristus, varam redzēt, ka paša Šteintera uzskati sacerēti, sintezējot dažādu reliģiju priekšstatus.

Bibelē neko tamlīdzīgu mēs nesastopam. Arī Kristiāne Grātenaua savā personiskajā pieredzē ir pārliecinājusies, ka Bībeles un antropozofijas ceļi viens otru izslēdz. R. Šteiners apgalvo, ka cilvēkam jāglābj pašam sevi. Taču Jēzus ir teicis: "Bez manis paša jūs nenieka nespējat darīt." (Jāņa 15:5) "No manis paša dvēseles dziļumiem jāizplūst patiesībai", saka R. Šteiners. Taču 1. Mozus grāmatā vairākas reizes ir atkārtots, ka "cilvēka sirdsprāts ir ļauns kopš mazām dienām".

Turpat 20 gadus sekodama Šteintera idejām, Kristiāne Grātenaua atzina: "Antropozofija nedevis nekādas mērauklas, viss bija iespējams, viss — karmiski nosacīts. Viss bija tik brīvs un atklāti pieņemams, ka tam sekoja neaizsargātība pret katru neceļu." Tajā pat laikā viņa nespēja saskatīt cerību, lai sadziedētu cilvēciskas attiecības. Kādēļ tāds tukšums pēc tik daudziem gadiem nodarbojoties ar garīgām lietām?

Un tad, pēc sastapšanās ar kristiešu draudzi, Kristiāne pēkšņi saprata: "Es visu biju darijusi bez Dieva. Veids, kādā es centos paplašināt savu apziņu, bija būvēts uz smiltīm. Antropozofu aprindās tika runāts un spriests tikai tā, kā to dara Šteiners. Es cietu iekšējās cīņās pati ar sevi, pie tam tik intensīvi, ka ledzinu sevi velnišķā lokā. Tādā dzīvot tādā pat veidā man šķita bezcerīgi". Tad Kristiāne apraksta, kā viņa ietekmēja pirmā saskaršanās ar Jēzu Kristu: "Es vienkārši nevaru izteikt, cik ļoti veldzējoši un satšpirdzinoši manai samulsušajai

sirdij bija redzēt šo taisno un skaidro ceļu — sekošanu Jēzum." Tajā brīdī izzuda viņas bailes no bezcerības. Piedāvātais ceļš — pievēršanās Jēzum — palīdzēja nonākt arī pašai pie savām pretēji smagajām iekšējām cīņām.

Pamazām Kristiāne aptvēra, ka antropozofija nesatur sevī "ceļu, patiesību un dzīvību". Tā liek tikai noraudzīties uz pasauli Rūdolda Šteintera acīm. Tā nevar pretendēt uz zinātnes statusu, kā arī ir pretēja kristīgai ticībai.

"Es tagad ticu Jēzum, tādēļ jutos drošībā un aizsardzībā. Es esmu piedzīvojusi savas dvēseles dziedināšanu", viņa saka, "antropozofija bija vienkārši spekulēšana ar domām, meklējot neparastus loģiskos gājienu". Taču par galveno savas drūmās noskaņas cēloni antropozofijā viņa saskatīja atšķirtību no Dieva, aizstājot to ar bezierunu sekošanu cilvēka uzrakstītai teorijai — Šteintera mācībai. Dievs mums devis bausli — "Tev nebūs citus Dievus turēt manā priekšā" — mūsu pašu dēļ, lai maldīgi uzskati nesagrābtu cilvēku savā varā. Nodarbojoties ar antropozofiju, Kristiāne bieži izjuta bailes no savām domām. Kā vienu no lielākajām kristīgās ticības dāvanām viņa izjuta to, ka izzuda šīs bailes. To vietā nāca miers. "Jo vairāk mācos būties Dieva, jo mazāk bistos no cilvēkiem."

Jaunā derība vairākās vietās norāda, ka mēs nekļūstam brīvi no sava grēka ne labo darbu, ne augsto garīgo sasniegumu dēļ, bet gan tikai un vienīgi ticībā Jēzum Kristum. Tikai ticībā Jēzum Kristum cilvēks atrod ceļu pie Dieva. Iedziļinoties antropozofijā, Kristiāne izjuta aukstumu dvēselē, jo karmas likums ir tik nemainīgs — "katrs ļaunais darbs tev pašam jāvērs par labu,

vai arī "katrs ļaunais darbs nenovēršami atkal stāsies tavā priekšā šajā vai nākamajā dzīvē". Taču Jēzus, kurš ir pasludinājis grēku piedošanu visiem, kas tic Viņam, kā arī dvēseles dziedināšanu caur ticību, var mūs atbrīvot no šī aukstā karmas likuma.

Jēzus vēsts skan: "Kas Viņam tic, kas liek savas cerības uz Viņu, tas dzīvos mūžīgi." Cilvēka individualitātei ir svarīga nozīme. "Kas uzvar, tas būs ģērbts baltās drēbēs, un Es viņa vārdu neizdzēsīšu no dzīvības grāmatas, viņa vārdu es apliecināšu mana Tēva un Viņa eņģeļu priekšā." (Atkl. 3:5). Pretstatā tam, Šteintera mācībā personībai nav īpašas nozīmes. Reinkarnācijas procesā "es" ceļo no viena ķermeņa uz otru. "Tā ir patiesi vērtīga doma, ka mani mājā nemirstīgais "es". Saskaņā ar antropozofiju, es esmu bezvārda "es", mani pārņem sajūta, ka es esmu gluži nekas."

Visbeidzot Kristiāne ir izjutusi, ka Dievs cilvēku mīl.

"Un tā es esmu piepildīta, es nejutu trūkumu un nepilnību, ko izraisīja manas ierobežotās iespējas," raksta Kristiāne Grātenaua pēc tam, kad ielikusi savu dzīvi Jēzus rokās, ļaujoties Viņa vadībai.

Viņas aprakstītā pieredze rāda cilvēka ceļu cauri cilvēciskajiem maldiem un puspatiesībām pie Dieva patiesības, kura vienīgā spēja mums nodrošināt pilnvērtīgu dzīvi šeit uz zemes un mūžībā.

***

Pēcvārda vietā. Latvijā šodien ceļo daudzas t. s. maldu mācības. Antropozofija, var teikt, sabiedrībā sevi piesaka ar pirmo Valdorfskolu, kura šoruden sāka darboties Ādažos.

JOLANTA APINE

(turpinājums no 12. lappuses)

nevar būt tikai aktīvāka vai pasīvāka baznīcā iešana, kļūstoties vai norobežojoties no pasaules. Mums ir jāpauž kristīga attieksme arī pret visām norisēm mūsu valstī, lai ceļš uz demokrātisku Latviju neapstājas visatļautībā, bet tā būtu īstena brīvība. Jēzus mūs māca: "Patiesība darīs mūs brīvus" (Jņ. 8.:32.), bet "...ikviens, kas grēku dara, ir grēka vergs" (Jņ. 8.:34.) Mīlie, nekļūsim par netiklības, kardarbības, elkdievības propagandu mūsu ielās, laukumos un masu informācijas līdzekļos. Apliecināsim, ka Dieva zaimošana, meli, pornogrāfija, homoseksuālisms, ļaunības pārkāpšana, dievturība, pareģošana, zīlēšana, karu izsaukšana un visāda veida maģija utt. ir Dievam

netikamas lietas. Tās nes nāvi un pazušanu. Sargāsimies no tām un brīdināsim arī savus līdzcilvēkus.

Lūgsim, lai Dievs mūs žēlīgi vada pa tiem ceļiem, kurus Viņš nolīcis, un palīdz tajos darbos, kas Viņam ir tikami. Nebaidīsimies, atcerēsimies Jēzus Kristus vārdus: "Ikvienu, kas mani apliecinās cilvēku priekšā, to ir es apliecināšu sava Tēva priekšā, kas ir debesis" (Mt. 10.:32.).

Miers, mīlestība un ticība lai ir ar Jums visiem no Dieva Tēva un Kunga Jēzus Kristus!

8. 11. 1993.

**LATVIJAS UNIVERSITĀTES
 KRISTĪGĀ STUDENTU BIEDRĪBA**

VAI JŪS ESAT SPĒCĪGA INDIVIDUALITĀTE?

TESTS ■ TESTS

1. Vai ir daudz lietu, kas jūs interese?
2. Vai spējat izrādīt sajūsmu bez jebkādas aiztures?
3. Vai mēģināt atrast savā darbā jaunas metodes un teorijas?
4. Vai vispār mīlat cilvēkus — ārpus draugu loka?
5. Vai jums patīk uzturēties sabiedrībā?
6. Vai spējat pamest to, ar ko tobrīd nodarbojaties?
7. Vai pēc neveiksmēm mierināt sevi ar domu, ka atradisiet vēl daudz cita darāmā?
8. Vai jūs steigāties labi paveikt savu darbu nevis izdarīt citiem pa prātam?
9. Vai mīlat iztaujāt, ar ko nodarbojas citi?

10. Vai jums patīk izrādīt iniciatīvu?
11. Vai vienmēr esat ar mieru uzņemties iniciatīvu?
12. Vai spējat uzmundrināt noskumušos?
13. Vai cenšaties, lai jūsu klātbūtnē visi justos labi?
14. Vai gūstat prieku no sarunas, domu apmaiņas, strīda?
15. Vai labprāt uzklaušāt citu cilvēku viedokli?
16. Vai jums patīk uzņemt pie sevis viesus?
17. Vai viegli varat tejusties kompānijā, kas sastāv no dažādiem cilvēkiem?
18. Vai atļaujaties kļūt mazliet smieklīgs, lai uzlabotu visai sabiedrībai garastāvokli?
19. Vai viegli protat izteikt līdzjūšanu, simpātijas, atzinību citiem?
20. Vai ticat, ka ik dienu no ikvie-

na cilvēka var kaut ko mācīties?

Vērtējums:

Ja uz vairāk nekā 15 jautājumiem esat atbildējis "jā", jums ir spēcīgs rosinošs iespaids, jūs spējat ietekmēt citus. Citi labprāt uzklaušā jūsu padomus, uzskata, ka esat apveltīts ar vadītāja talantu, esat spēcīga individualitāte.

Ja uz 11 — 15 jautājumiem esat atbildējis "jā", arī varat justies ar sevi apmierināts: jūs ne vienmēr tiecāties ieņemt vadošo lomu, bet, ja nekas cits neatliek, tomēr nevarāties uzņemties atbildību. Jūs ne labprāt iejaucāties citu dzīvē, taču, ja kāds lūdz, neatsakāt palīdzību.

Kurš atbildējis piekrietoši uz mazāk nekā pusi jautājumu, gaida iniciatīvu un uzmundrinājumu no citiem.

■ No gudro cilvēku atziņu pūra ■

KĀ ATBRĪVOTIES NO NEMIERA?

1. Dzīvojiet šodienai!
* vai es atlieku šodienas darbus, tāpēc ka man nav skaidra nākotne un vai es sapņoju par rožu dārzu, kas ir aiz horizonta?
* vai es kādreiz dzīvi šodienā padaru smagāku tādēļ, ka nožēloju bijušo?
* vai es varu vairāk gūt no dzīves, pārdomājot šodienu?
* kad es sāksu to pildīt?
2. Ja nelaieme iedzen jūs stūrī, tad:
1) pajautāties sev, kas var būt pats traģiskākais, ja

neizdosies;

- 2) sagatavojiet sevi uz ļaunāko;
- 3) mierīgi pārdomājiet.
3. Atcerieties, ka nemiers nes ļaunumu veselībai.
4. Kā analizēt un risināt nemiera problēmas:

1) savāciet faktus

* iedomājieties, ka vācat materiālu citam cilvēkam;

* centieties vākt faktus pret sevi;

* pierakstiet visus "par" un "pret" un nonāciet pie secinājuma;

2) analizējiet un izvērtējiet.

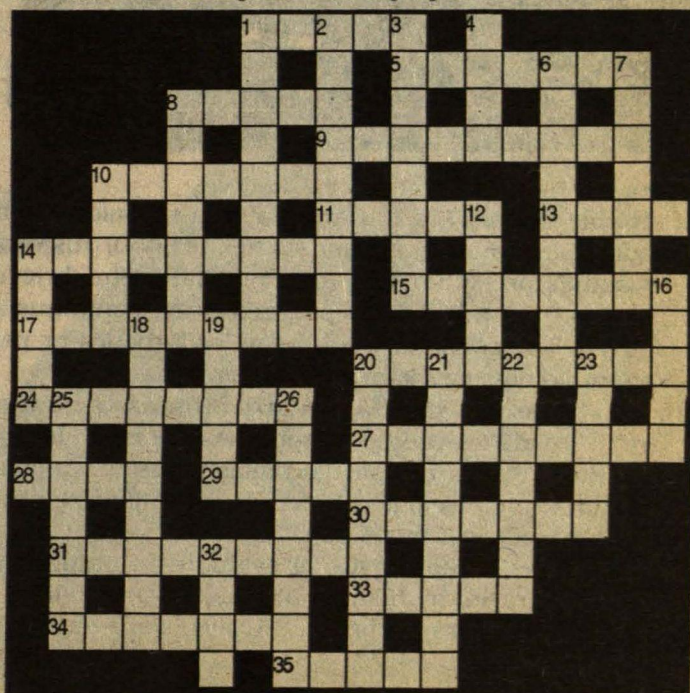
Labi noformulēta problēma ir pa pusei atrisināta.

ua Universitātes Avīze PALAUZI GALVU!

HORIZONTĀLI: 1. Vulkāns Islandē. 5. Valsts Eiropā. 8. Tenisa laukums. 9. Divdesmitskaldnis. 10. Pilsēta Itālijas Z. 11. Galvaspilsēta Eiropā. 13. Ierīce kādas ķermeņa daļas nekustīguma nodrošināšanai. 14. Miltu izstrādājums. 15. Iedomāti cilvēki uz Mēness. 17. Valodniecības nozare. 20. Latviešu režisors, dramaturgs (1923). 24. Līnija kartē, kas savieno punktus ar vienādu temperatūru. 27. Elementārdaļiņa. 28. Kalni Eiropā. 29. Mīlestības dievs seno romiešu mitoloģijā. 30. Garšviela. 31. Pilsēta Austrālijas D. 33. Bišu produkts. 34. Aša, spēcīga. 35. Meža dzīvnieks.

VERTIKĀLI: 1. Žāvētu augu kolekcijas. 2. Debess Z puslodes zvaigznājs. 3. Ierīce kravu pārvietošanai. 4. Stīgu mūzikas instruments. 6. Veiksme. 7. Apauģt ar sūnām. 8. Pilsēta Krievijā, Maskavas apgabalā. 10. Godalga. 12. Neredzīgie. 14. Cilvēki, kam jāpamet dzimtene. 16. Garš, tievs, ass priekšmets. 18. Atzīmju grāmatiņa. 19. Intervāls mūzikā. 20. Ezers Krievijā pie Igaunijas robežas. 21. Soģis. 22. Apaļš gabals. 23. Koks. 25. Čūska. 26. Ogas. 32. Maksa par nodarījumu.

Sastādījis JĀNIS ZUTERS

SVEICAM VĀRDA DIENĀ!

NOVEMBRIS

3. Ērika → vācu v. Ēriks (sens vācu v. ēra — gods + richi — varēns, valdnieks), pirmoreiz fiksēts 17. gs., Zemgalē.

Dagnija — zviedru v. dag — diena + ny — jauna, p. f. 20. gs.

1 cet., Rīgā.

4. Atis → Oto (sens sakšu v. öd — īpašums), p. f. 1710. g., Rūjienā, Vidzemē.

Otomārs — sens sakšu v. öd — īpašums + sens augšvācu v. māri — slavens, p. f. 1882. g., Zemgalē.

Oto — p. f. 1545. g., Vidzemē.

5. Šarlote → vācu v. Šarls → Kārlis → Karls (sens augšvācu v. karl — krietns vīrs), p. f. 1779. g., Trikātā, Vidzemē.

Lote → Šarlote, p. f. 1785. g., Kalsnavā, Vidzemē.

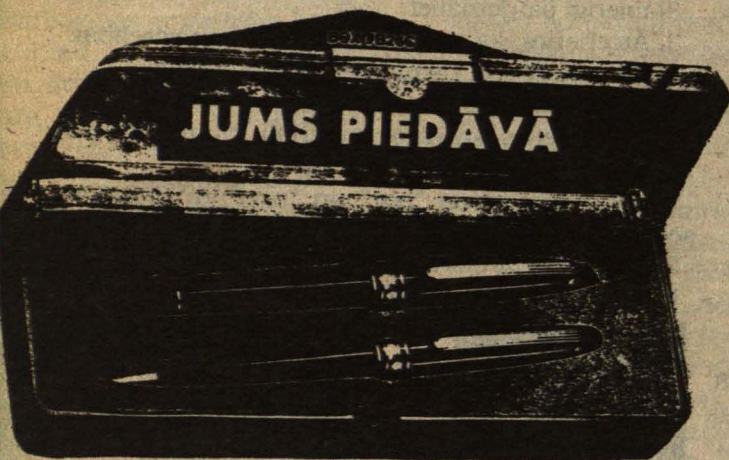
6. Linards → Leonards → Leonhards (sens augšvācu v. lewo — lauva + hart — spēcīgs, drosmīgs), p. f. 1883. g., Jaunrozē, Vidzemē.

Leons → lat. v. leo — lauva, p. f. 1695. g., Latgalē.

Leo → Leons, p. f. 1620. g., Rīgā.

7. Helma → Vilhelmīne → Vilhelms (sens augšvācu v. willo — grība + helm — bruņucepure), p. f. 19. gs. IV cet., Vidzemē.

Lotārs — sens augšvācu v. hlūt — skaļš, slavens + heri — karaspēks, p. f. 1900. g., Vidrižos, Vidzemē.

Raiņa bulvārī 19, 2. stāvā, Patentu un informācijas nodaļā pie A. Fortunas kundzes (tel. 223450) Jūs varat iepazīties ar katalogiem (informācija angļu, krievu, poļu un vācu valodā), kas palīdzēs atrast kontaktus ar ārzemju kompānijām, kuras vēlas sadarboties ar personām un organizācijām Austrumeiropā.

Jūs interesē, kā citās valstīs attīstās ražošana? Gribat iegādāties vadošo starptautisko kompāniju produkciju? Vēlaties uzzināt jaunākās ziņas un atklājumus lauksaimniecībā, celtniecībā, kompjūterzinātnē, tehnikā, medicīnā, modē un citās sfērās?

Iegādājieties katalogus "Developing Business in Eastern Europe" un Jūsu problēmas būs atrisinātas!

Ir pienācis laiks darboties! LU piedāvā Jums šādu iespēju.

KĀPĒC GAN OTRDIENAS VAKARĀ NEATPŪSTIES?

Ja jūs 9. novembra vakarā būtu iegriezušies Rīgas Latviešu biedrībā, tad nokļūtu deju vakarā Zelta zālē, kuru rīkoja avīze "Tilts" sadarbībā ar AIDS fondu. Atnācējus uz šo vakaru sagaidīja solidi ģērbušies jaunieši, kuru smaids iedvesa drošības sajūtu visam vakaram. Garām bufetei, kurā varēja dabūt vieglas uzkodas un šo to dzeramu, uz Zelta zāli savus viesus aicināja "Mazās Ģildes" spēlētā mierīgā mūzika. Arī pieklusinātā gaisma dēva iespēju justies brīvāk un nepiespiestāk. Visur bija manāms arī avīzes "Tilts" pirmais numurs. Kā paši izdevēji teica, — tā ir avīze draudzībai un mīlestībai no vienas puses un informācijai par AIDS situāciju no otras puses. "Tās ir briesmas, kas draud katram", apgalvoja AIDS centra darbiniece Dace.

Avīze "Tilts" līdz Jaunajam gadam ir bezmaksas un pieņem iepazīšanās sludinājumus. "Tilta" redakciju jūs varat sazināt pa tālruni 229 797 no plkst. 13 — 16, Jāņa sētā 5, LV 1050.

Tuvākā nākotnē ielānāts organizēt līdzīgus deju vakarus 23. un 30. novembrī, turpat Rīgas LB namā.

Otrdien tiks gaidīti visi, kuriem ir vēlšanās aizmirst ikdienas rūpes kaut tikai uz vienu vakaru.

TEŅA NIGUĻA teksts un foto

"Universitātes Avīze"

Redaktore Ilze BRINKMANE

Tekstu rediģē: Ginta LUKŠEVICA, Linda VAITS

Tekstu ievada: Ilze JOZEPA, Ilze un Vija STIKĀNES

Ar datoru "Macintosh SE" tekstu saliek: Ilmārs LAUBERTS

Komercjautājumus kāрто Aldis ZELMENIS

Adrese: Raiņa bulv. 19, 110. telpa, Rīga, LV-1586
Tālrunis: 222944

"UA" iespiesta firmā "Druka" Jelgavā, Raiņa ielā 36

Reģistrācijas apliecības Nr. 535

Laikraksts iznāk divas reizes mēnesī.